

“Eindelijk structuur in duurzaamheidsbeleid dankzij Sustatool”

Ingeborg Symons (zaakvoerder van Multigas)

Op het forum **Closing the Circle van ETION** komen nogal wat ondernemers aan het woord over duurzame innovatie. Multigas had ook op dat podium kunnen staan. De Gentse kmo hanteert daarvoor de Sustatool van Hans Verboven.

De Sustatool is gebaseerd op een systeem van continue verbetering. Hans Verboven (Universiteit Antwerpen) is overigens ook de auteur van een inspiratienota die tegelijk met deze *Ondernemen* uitkomt: *'De innovatieparadox doorbroken'* (zie p.37).

De Sustatool is een online applicatie, opgebouwd rond vijftien thema's, gaande van hr-beleid over energie tot waterbeheer en facility management. Voor elk thema zijn er tientallen concrete en uitvoerbare duurzaamheidsinitiatieven opgesteld, waardoor bedrijven duurzaamheid in hun strategie kunnen integreren en opvolgen.

“De tool heeft iets losgemaakt en zet je aan tot actie.”

Structuur

Ingeborg Symons, zaakvoerder van Multigas, leerde de Sustatool kennen via een infosessie van ETION. De Gentse kmo, gespecialiseerd in de distributie van propaan voor zowel particulieren als industrie, is al langer dan vandaag bezig met duurzaamheid. “We plaatsten overal led-lampen, vangen regenwater op en denken erover na hoe we de site groener kunnen maken door minder verharding. Onze producten zijn vandaag een milieuvriendelijk alternatief, maar in een koolstofvrije toekomst zullen we het anders moeten aanpakken. Voor mij was de Sustatool een

echte eye-opener. Je beseft eindelijk hoe je structuur moet stoppen in wat je al weet over duurzaamheid en hoe je eraan moet beginnen. Dankzij de tool zag ik waar de grootste opportuniteiten of dreigingen voor ons bedrijf zaten.”

Samen met professor Hans Verboven en zijn jonge team brainstormde Ingeborg Symons over de toekomst van Multigas. “Die sessie betekende veel voor ons bedrijf. Het gaat niet over iets theoretisch. Je wordt uit je dagelijkse beslommingen gehaald om na te denken over hoe je het anders moet aanpakken, waar de problemen zitten en waar de oplossingen. Waaraan moeten we werken om de knelpunten

Naar een duurzaam businessmodel

(Foto Stefaan Hul)

Hans Verboven

In deze workshop trekken we het klassieke, op de 'profit'-kant gerichte businessmodel open naar een duurzaam model, waarin 'people' en 'planet' de plaats krijgen die ze verdienen. Zo zetten we je

op weg naar een eerste draaiboek richting duurzaam, futureproof businessmodel voor jouw organisatie.

Het klinkt misschien paradoxaal, maar de COVID-19-pandemie biedt voor ondernemingen een ideale opportuniteit om het roer drastisch om te gooien en zich voor te bereiden op een duurzame toekomst. De hernieuwde aandacht voor de korte keten en een meer lokaal aangestuurde economische kringloop creëert vele opportuniteiten. Idem voor technologische omwentelingen richting dematerialisatie van producten en diensten, alsook deelgebruik. En ook op het vlak van proces-efficiëntie en kostenbesparing biedt een duurzame en circulaire aanpak tal van mogelijkheden. Maar iedere ondernemer staat voor vele uitdagingen en moet keuzes maken, dus waar te beginnen?

In deze workshop reiken we je een aantal instrumenten aan om een eerste draaiboek richting duurzaam, futureproof businessmodel op te stellen. Uit een lijst met mogelijke acties (energie, productie, transport, aankoopbeleid, deeleconomie, digitalisering,...) distilleer je via een self-assessment tool de opties met de grootste impact. Hieraan koppelen we controleerbare en meetbare doelstellingen, die vervolgens in een projectplanning worden gegoten. Zo trekken we het klassieke, op de 'profit'-kant gerichte businessmodel open naar een duurzaam model, waarin 'people' en 'planet' de plaats krijgen die ze verdienen.

Begeleiding

Hans Verboven is professor Duurzaam en Ethisch Ondernemen aan de Universiteit Antwerpen. Daarnaast is hij extern expert duurzaamheid en optimalisatie voor ETION. Hij heeft een brede expertise in de ondersteuning van bedrijven bij de planning en implementatie van hun duurzaamheidsbeleid, waar hij met de Sustatool een holistische aanpak voor ontwikkelde.

Praktisch

Timing: dinsdag 1 december en dinsdag 8 december, telkens van 12.30 tot 17.30 uur.

Locatie: Living Tomorrow, Indringingsweg 1, 1800 Vilvoorde.

Deelname: 1.125 pp (excl. btw), incl. documentatie, hand-outs en catering.

Meer info en inschrijven via etion.be of britt.de.weirt@etion.be.

uit het bedrijf te halen? De tool heeft iets losgemaakt en zet je aan tot actie. Het helpt je om over de drempel te stappen en eraan te beginnen."

Gas as a service

Uit de brainstorm kwamen drie werkpunten naar voren. Een eerste is de evolutie naar 'gas as a service'. Multigas had al enkele stappen in die richting gezet, maar gaat nu ook een samenwerking aan met Proximus voor afstandslezing op gastanks.

"Een sensor houdt het beschikbare volume van de gastank in het oog", legt Ingeborg Symons uit. "Hierdoor hoeven mensen niet meer wakker te liggen van wanneer ze gas moeten bestellen. Er wordt automatisch bij hen geleverd, omdat de distributeur dankzij een 'Internet of Things (IoT)'-oplossing ziet welke gastanks hij moet bijvullen. Hierdoor sparen we heel wat onnodige ritten uit, wat goed is voor het milieu en voor de tijd van onze chauffeurs. Aangezien we in een dalende markt zitten, is het

“Ook voor het vervangen van de lpg-pompen, die op termijn zullen verdwijnen, ligt al een plan klaar.”

belangrijk om zo efficiënt mogelijk te werken. Onze marges zijn klein door allerlei wetten en regelgeving. Daar moet je je naar schikken. De afstandslezing is daar een antwoord op."

Nieuwe bedrijfstak

Multigas nam vóór de brainstorm met professor Hans Verboven diverse initiatieven om duurzamer te werken. "Maar we bleven hangen rond het grote vraagstuk: hoe zorgen we voor disruptie in de petroleummarkt waarvan we deel uitmaken", zegt Ingeborg Symons.

Daarom ging Multigas op zoek naar een aansluitende business, iets wat het bedrijf op termijn zal weghalen van

de business van propaan. “Zo zijn we terechtgekomen bij het plaatsen van zwembaden”, legt Ingeborg Symons uit. “We hadden dit idee al vroeger, maar de Sustatool was de ‘trigger’ om er echt mee te beginnen.”

De techniek van een ondergrondse tank plaatsen, leidingen leggen en een verwarmingsketel aansluiten, is vergelijkbaar met het plaatsen van een monoblock. De expertise voor de verkoop en design van de zwembaden haalt Multigas van zijn nevenbedrijf, de plaatsing van haarden. “We richten in het najaar een nieuw bedrijf op met een minimum aan investeringen, omdat we de materialen en de knowhow hebben. En we zijn niet over één nacht ijs gegaan. We werken samen met een bedrijf dat zwembaden plaatst die niet om de tien jaar vervangen moeten worden, maar op lange termijn blijven bestaan.”

“Het grote voordeel is dat je door de tool niet over één iets nadenkt, maar het toepast op meerdere bedrijfsonderdelen.”

Ook voor het vervangen van de lpg-pompen, die op termijn zullen verdwijnen, ligt al een plan klaar. “Zonder de Sustatool zou ik daar nog niet aan gedacht hebben. Het grote voordeel is dat je door de tool niet over één iets nadenkt, maar het toepast op meerdere bedrijfsonderdelen. Het is een soort kettingreactie die dynamiek geeft aan je bedrijf.”

Medewerkers

De tool geeft ook de mogelijkheid om over de verschillende initiatieven te communiceren met de medewerkers. “We betrekken sowieso onze werknemers, dat zit in het DNA van onze kmo. Maar we hebben dat nu veel meer gestructureerd gedaan. Veel mensen waren zich nog niet bewust van de verschillende zaken die ze voor het bedrijf kunnen doen. Nu komen er van alle kanten ideeën waar je zelf nog niet aan gedacht hebt. Ook als we naar de afrekeningen kijken, zien we een verschil. Dat motiveert eveneens de medewerkers.”

Nadelen ziet Ingeborg Symons niet aan de Sustatool. “Ik kan me voorstellen dat het voor sommige bedrijven keuzestress betekent wat ze eerst moeten aanpakken, maar voor ons was de keuze overduidelijk. Een van de valkuilen misschien is dat je de tool na een tijdje loslaat. Soms geef je voorrang aan de dagelijkse routine. Je moet ervoor zorgen dat je het blijft vasthouden. In een kmo is dat niet altijd even gemakkelijk als in grote bedrijven, waar soms een volledig team verantwoordelijk is voor het uitwerken van duurzaamheidsinitiatieven.”

Tekst: Melanie De Vrieze | Foto: Jo De Rammelaere

De innovatieparadox doorbroken

Veel ondernemers zullen beamen dat innoveren belangrijk is, maar al heel wat minder onder hen slagen erin om dat planmatig te doen. Wat de drempel verhoogt.

In crisistijden bijvoorbeeld gaat alle aandacht naar kostenbeheersing en cashbewaking, zo stelt Hans Verboven in ‘De innovatieparadox doorbroken’, een inspiratienota die hij schreef op vraag van ETION. De meeste bedrijven ervaren het als erg contra-intuïtief om processen en producten te innoveren in zulke tijden, tenzij het gaat om projecten met het oog op operationele excellentie. Maar echt fundamenteel zaken in vraag stellen, zoals je complete businessmodel, lijkt voor velen een stap te ver tijdens een crisis. Zeker als innovatie nog het meeste lijkt op een blind experiment zonder veel zicht op het proces en nog minder op de uitkomsten.

Precies daarop speelt Hans Verboven in met zijn inspiratienota. Hij toont hoe je op een eenvoudige manier toch je businessmodel kan herbekijken. Hij licht daarbij toe hoe je een aantal paradoxen moet doorbreken. Eén ervan is het reeds geschetste fenomeen dat bedrijven in crisismomenten en wanneer de opportuniteiten het grootst zijn, net dan in een soort overlevingsmodus gaan.

Hans Verboven benadrukt verder het belang van businessmodelinnovatie, toont een kleine blauwdruk van hoe je dit best eenvoudig en zonder veel poespas aanvat en introduceert het concept van ‘innovatie hot spots’.

Een aantal voorbeelden van ETION-leden die de afgelopen maanden in volle crisis op businessmodelinnovatie hebben ingezet, tonen dat het niet bij theorie moet blijven.

Verboven Hans, ‘De innovatieparadox doorbroken. Blauwdruk voor businessmodelinnovatie’, ETION Inspiratienota 118, september 2020. Scan de QR-code voor een gratis download of kijk op www.etion.be.

